

KESKKONNAAMET

OSAVUSMÄNGUD „AITA KAITSTA OHUSTATUD LIIKI“

1. Aita kaitsta ebapärlikarpi!

Ebapärlikarp (*Margaritifera margaritifera*) on saanud oma nime ebapärlike järgi, mida võib leida ta siseõhnest. Harva on seal ka päris ehtsaid, kuni hernertera suursi ümaraid pärleid. Ebapärlikarp elab külmaveelistes puhastes, elustiku poolest rikkastes vooluveekogudes. Vee pH peab olema vahemikus 6–7. Loomake kaevub põhjaliiva, nii et välja jääb vaid karbi üks ots. Söögiks filtreerib veest planktonit ja hõljumit. Tema pihtvastsed vajavad kinnitumiseks, toiduks ja arenguks kalu.

OHUD: I kaitsekategooria loomaliik. Ohtudeks on: sobivate elupaikade kadumine, jõgede õgvendamine ja voolusängide muutmine, jõgede eutrofeerumine ja mudastumine, põllumajandustegevus jõgede lähistel, kobraste ehitatud ja ka muud tammid, kalade (löhe jt) arvukuse vähenemine või nende puudumine (pihtvastsed ehk glohhiidid ei leia kinnitumiseks enam kalu), vee reostumine, pärlipüük. Looduslikeks vaenlasteks on saarmas, kes ebapärlikarpe sööb, samuti võivad neid kahjustada põdrad ja metssead, kes madalates jõgedes juues või lihtsalt liikudes neid katki astuvad.

2. Aita kaitsta lendoravat!

Lendorav (*Pteromys volans*) elab pea kogu oma elu puu otsas, tulles maapinnale vaid äärmise vajaduse korral. Elupaigana eelistab ta vanade puudega (haabadega) metsa, kus on palju puuõõnsusi, millesse oma pesa teha. Lendorav sööb puude punge, noori oksid, seemneid jne. Samuti kogub ta endale toiduvarusid külmade talvapäevade üleelamiseks.

OHUD: I kaitsekategooria loomaliik. Seda üliharuldast liiki ohustavad metsade maharaiumine (eriti haavikute kadumine), pesaõõnsusega puude langetamine, looduslike elupaikade hävimine (tee-ehitus, kinnisvaraarendus jms). Looduslikeks vaenlasteks on eelkõige metsnugis, aga ka händkakk ja teised kakud.

3. Aita kaitsta kaunist kuldkinga!

Kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*) on suurima õiega käpaline (orhidee) nii Eestis kui Euroopas. Kasvab varjukates laane- ja salumetsades, vähem soo- ja lodumetsades, puisniitudel ja põõsastikes. Kuldking on lubjalebene taim, kes eelistab huumusrikast parasniisket mulda ja poolvarju.

OHUD: II kaitsekategooria taimeliik. Taime ohustab nii korjamine lõikelilleks kui ka väljakaevamine koduseda toomiseks, sobiliku elupaiga kadu (vale või puudulik niitmine, võsastumine, pilliroostumine), ehitustegevus (tee-ehitused jne), pinnase segipööramine koos risoomide kahjustamisega. Looduslikest vaenlastest võib nimetada metssigu, kes vahel kuldkinga risoomi välja tuhvivad. Taime lehti söövad erinevate liblikate röövikud ja teod.